

**NATIONAAL CENTRUM
ERFGOEDOPLEIDINGEN**

2020

ERFGOED OPLEIDINGEN

**Werken in een rijke historie,
met oude én nieuwe technieken?
Kies voor een NCE-vakopleiding!**

Kies voor een opleiding in de erfgoedbranche!

Werken in de erfgoedbranche is afwisselend. Geen dag is hetzelfde. De sector kent veel verschillende beroepen. Denk aan restauratietimmerman, glazenier, restaurator van roerend erfgoed, projectleider en hovenier. Een erfgoedopleiding is leuk, interessant en uitdagend. De erfgoedbranche geeft volop mogelijkheden om je te ontwikkelen tot specialist of door te groeien naar een functie op HBO/WO-niveau. Een opleiding op het gebied van restauratie en erfgoed biedt alle kansen op een mooie loopbaan.

VOOR, DOOR EN MET DE RESTAURATIEBRANCHES

Het Nationaal Centrum Erfgoedopleidingen (NCE) ondersteunt restauratiedisciplines, die zó kleinschalig zijn, dat opleidingen op maat nodig zijn om instroom, kennis en vakmanschap op peil te houden. Het NCE werkt samen met allerlei betrokken partijen (branchegroepen, scholen en regionale organisaties) om gezamenlijk maatwerkoplossingen te realiseren en daarmee de toekomst van deze vakdisciplines te borgen.

Tot 2022 ontwikkelt het NCE opleidingen voor 11 verschillende erfgoedambachten. De opleidingen die 'klaar' zijn, worden inmiddels georganiseerd. De opleidingen die nog in ontwikkeling zijn, zullen vanaf 2021 ook worden gegeven. U vindt een uitleg over alle NCE-opleidingen in dit programmaboekje.

Foto voorzijde:
Restauratieschilder Anienke Pleysier
van Oostveen Meesterschilders, Velp.
Fotograaf: Fred Oosterhuis

NCE-OPLEIDINGEN IN 2020

Voor vaklieden die zich willen specialiseren in de restauratie biedt het Nationaal Centrum Erfgoedopleidingen in 2020 de volgende opleidingen aan:

- Professional Restauratie
- Specialist Restauratie Timmeren/Metselen
- Restauratie Leidekker & Loodgieter
- Restauratie Voegen
- Erfgoed Schilderen
- Inspecteur Gebouwd Erfgoed.

Het NCE organiseert de restauratieopleidingen in samenwerking met scholen en bedrijven op meerdere plaatsen in het land. Een opleiding start bij minimaal 15 inschrijvingen.

BELANGSTELLING?

Bekijk de opleiding van uw keuze in dit programmaboekje en neem voor meer informatie gerust contact met ons op!

INSCHRIJVEN NCE-OPLEIDINGEN

Studenten kunnen zich voor de NCE-opleidingen aanmelden via het inschrijfformulier op onze website. Kijk op www.erfgoedopleidingen.nl.

KWALITEIT

Het NCE is een NRTO-erkend opleidingsinstituut, een erkenning voor onze kwaliteit en professionaliteit. Het keurmerk geeft de studenten van alle NCE-opleidingen zekerheid rond algemene voorwaarden, een gedragscode en een gedegen klachtenregeling.

NATIONAAL CENTRUM ERFGOEDOPLEIDINGEN

Bezoekadres/Opleidingslocatie

Klooster Onze Lieve Vrouw Ter Eem
Daam Fockemalaan 22
Amersfoort

Postadres

Postbus 2079
3800 CB Amersfoort

E-mail

info@erfgoedopleidingen.nl

Telefoon

033 445 04 11

www.erfgoedopleidingen.nl

**Ingrid van
Engelshoven,
minister van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschappen:**

*"Ik ondersteun het Nationaal
Centrum Erfgoedopleidingen bij
het ontwikkelen van curricula voor
smeden, glazeniers, steenhouwers,
restauratoren, etc."
(Beleidsbrief Erfgoed
Telt, 2018)*

NCE-opleidingen 2020

Studenten kunnen zich voor de NCE-opleidingen aanmelden via het inschrijfformulier op onze website. Kijk op www.erfgoedopleidingen.nl.

DE OPBOUW EN ORGANISATIE VAN DE NCE-OPLEIDINGEN

• Hoe zijn de NCE-opleidingen georganiseerd?	pag. 6
• MBO-diploma of NCE-branchediploma	pag. 8

REGULIERE OPLEIDINGEN

• Specialist Restauratie Timmeren/Metselen	pag. 10
• Professional Restauratie	pag. 12
• Erfgoed Schilderen	pag. 14
• Restauratie Leidekker & Loodgieter	pag. 16

BASISDEEL

• Bouwgeschiedenis & Organisatie Bouwproces	pag. 18

PROFIELDELEN

• Restauratie Glazenier	pag. 20
• Inspecteur Gebouwd Erfgoed	pag. 22
• Erfgoed Rietdekken	pag. 24
• Restauratie Voegen	pag. 26

MODULAIRE OPLEIDING

• Hovenier Historisch Groen	pag. 28

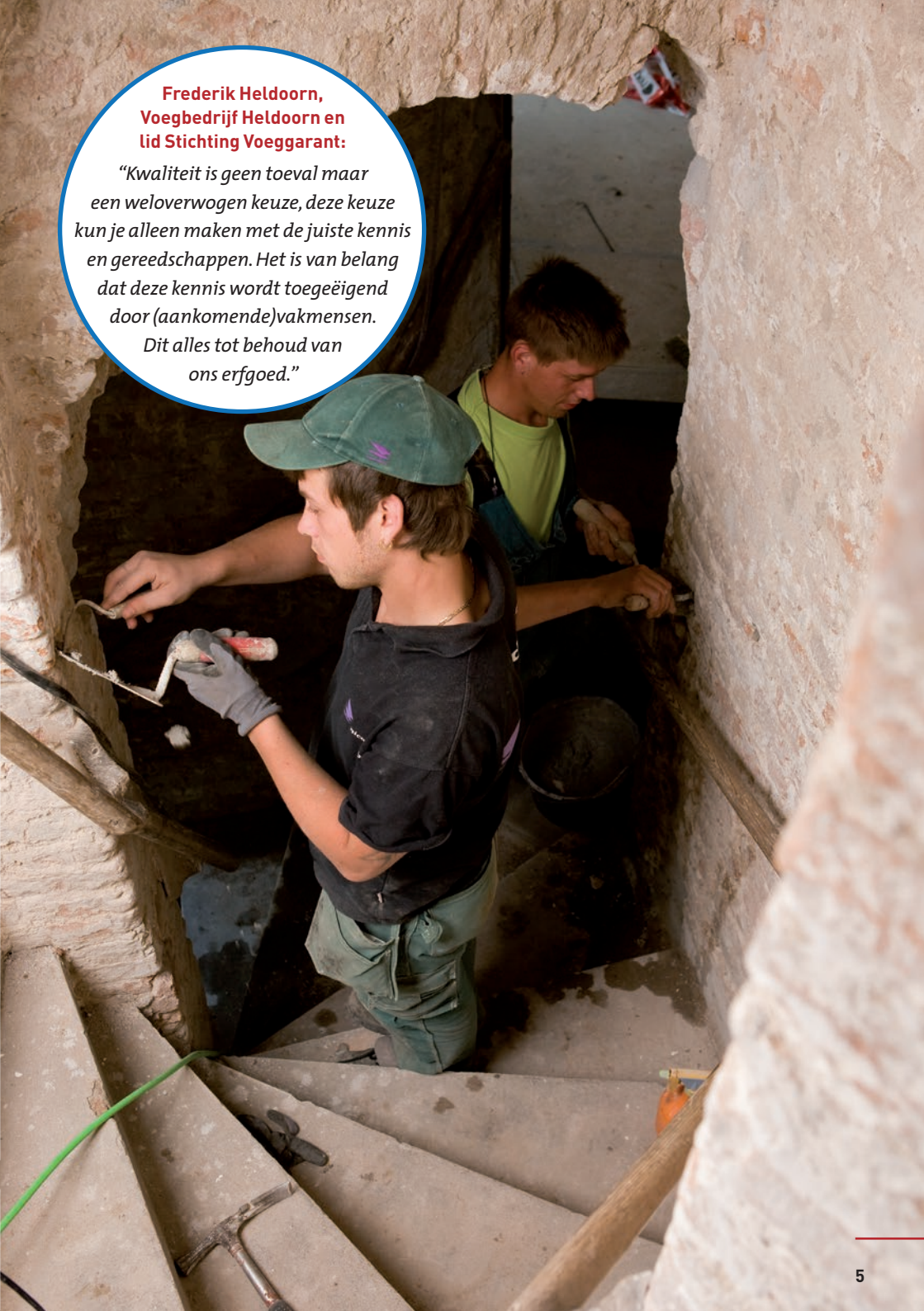
BIJ- & NASCHOLINGSMODULES

• Restaurator Roerend Erfgoed	pag. 30
• De NCE-docenten	pag. 32
• De mensen achter het NCE	pag. 34

**Frederik Heldoorn,
Voegbedrijf Heldoorn en
lid Stichting Voeggarant:**

*“Kwaliteit is geen toeval maar
een weloverwogen keuze, deze keuze
kun je alleen maken met de juiste kennis
en gereedschappen. Het is van belang
dat deze kennis wordt toegeëigend
door (aankomende)vakmensen.*

*Dit alles tot behoud van
ons erfgoed.”*

Hoe zijn de NCE-opleidingen georganiseerd?

De NCE-opleidingen voor gebouwd erfgoed bestaan uit een basisdeel, waarin de vakken Bouwgeschiedenis en Organisatie Bouwproces worden behandeld, en een profieldeel over een restauratiediscipline, dat uit een of twee modules kan bestaan.

De NCE-opleidingen voor gebouwd erfgoed

De NCE-opleidingen voor het gebouwde erfgoed kennen twee organisatievormen: de reguliere opleiding en de modulaire opleiding bestaande uit een basisdeel en een profieldeel.

REGULIERE OPLEIDINGEN

- Specialist Restauratie Timmeren/Metselen
- Professional Restauratie
- Erfgoed Schilderen*
- Restauratie Leidekker & Loodgieter

De opleidingen zijn als reguliere opleiding georganiseerd. Je volgt het hele programma in één keer. Dat kan zijn in één schooljaar of verdeeld over twee schooljaren. Je sluit de opleiding af met ofwel een NCE-branchediploma ofwel een MBO-diploma.

MODULAIRE OPLEIDINGEN: BASISDEEL EN PROFIELDEEL

- Restauratie Glazenier
- Inspecteur Gebouwd Erfgoed
- Erfgoed Rietdekken
- Restauratie Voegen

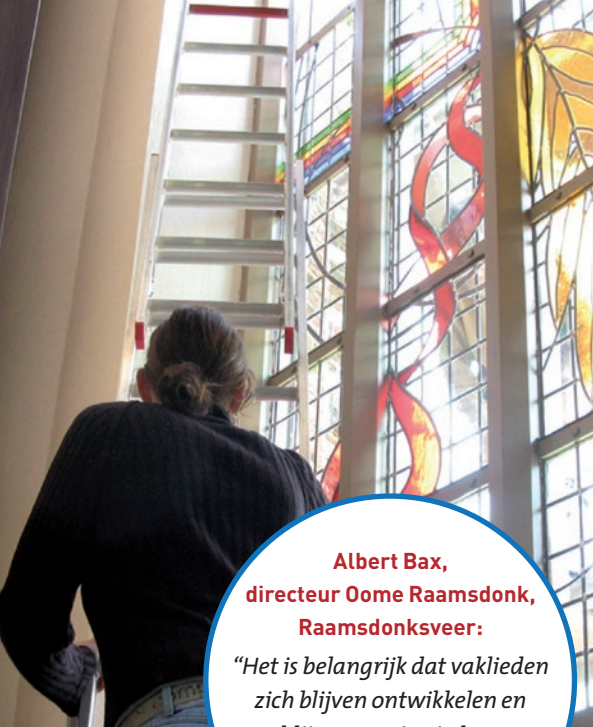
De opleidingen zijn modulair opgezet. Dit betekent dat de opleidingen zijn gesplitst in modules, die onafhankelijk van elkaar te volgen zijn. De student bepaalt zelf het studietempo en kan de modules in verschillende jaren volgen. Voor iedere module kan de student een deelcertificaat halen. Het basisdeel Bouwgeschiedenis & Organisatie Bouwproces vormt samen met het profieldeel (dat per vakgebied kan bestaan uit enkele modules) de gehele brancheopleiding. De deelcertificaten voor alle onderdelen van de opleiding geven recht op een NCE-branchediploma.

**Maxime
Verhagen, voorzitter
van Bouwend Nederland
en NCE-ambassadeur:**

*“In de restauratie werk
je in een bijzondere
context.”*

* Wijziging: de opleiding Erfgoed Schilderen wordt aangeboden als een modulaire opleiding met een basisdeel en een profieldeel.

Albert Bax,
directeur Oome Raamsdonk,
Raamsdonksveer:

*“Het is belangrijk dat vaklieden
zich blijven ontwikkelen en
blijven groeien in hun
kennis, ervaring en
beroepshouding.”*

DOELGROEP

Ben je als vakman of vakvrouw allround opgeleid en ben je of wil je aan de slag in de erfgoed/restauratiewereld?

Dan ben je bij het NCE aan het goede adres. Voor een groot aantal erfgoed/restauratieambachten ontwikkelt en organiseert het NCE nieuwe opleidingen. De opleidingen staan open voor zowel medewerkers met een vast dienstverband als ZZP-ers. Een dienstverband bij een bedrijf is wenselijk om begeleid praktijkopdrachten te kunnen uitvoeren. Voor ZZP-ers zal in overleg gekeken worden op welke wijze de praktijkopdrachten begeleid kunnen gaan worden.

NOG NIET ALLE GEGEVENS VAN DE NCE-OPLEIDINGEN ZIJN BEKEND

Het NCE is momenteel volop bezig met het ontwikkelen van de opleidingen voor tien vakgebieden in de restauratie. Voor sommige opleidingen kunnen we alle details geven, voor andere zijn nog niet alle gegevens bekend. Wij doen ons uiterste best zo spoedig mogelijk alle informatie beschikbaar te stellen. Zodra we meer details kunnen geven, publiceren wij deze op onze website. Kijk voor de meest actuele informatie aub op www.erfgoedopleidingen.nl.

Hoewel de informatie in dit boekje met uiterste zorg is samengesteld, kunnen hieraan geen rechten worden ontleend. Kijk voor de meest actuele informatie op www.erfgoedopleidingen.nl.

HOVENIERS EN RESTAURATOREN ROEREND ERFGOED

Voor hoveniers ontwikkelt NCE de opleiding Hovenier Historisch Groen met een eigen inhoudelijke opbouw. Voor restauratoren van roerend erfgoed ontwikkelt NCE bij- en nascholingsmodules over discipline-overstijgende thema's.

MBO-diploma of NCE-branchediploma

Diverse NCE-opleidingen kunnen worden aangeboden in twee varianten:

1. ALS BRANCHEOPLEIDING

In deze variant volgt de student alleen de restauratievakken bestaande uit de theoretische vakken (= Basisdeel) en de specialistische vakken (= Profieldeel). De student rondt de opleiding af met een NCE-branchediploma van het NCE. Dit diploma wordt algemeen erkend in de restauratiebranche.

2. ALS MBO-4 OPLEIDING

De student volgt naast de restauratievakken uit de brancheopleiding ook Nederlands, Engels, Rekenen, Loopbaan en Burgerschap en enkele keuzedelen. De student rondt de opleiding af met een MBO-diploma. Voor informatie over de MBO-opleiding kan de student terecht bij het ROC waar de MBO-variant gevolgd wordt. Het MBO-diploma biedt aansluiting op het HBO-onderwijs, waar vele mogelijkheden liggen om verder te studeren in de richting van restauratie.

**Jaco Balemans,
directeur Bouwbedrijf
Balemans, Breda:**

“Als je een medewerker een opleiding aanbiedt, geef je een duidelijk signaal van waardering voor zijn vakmanschap. Ik zie graag dat mijn medewerkers trots zijn op hun werk.”

Theoretische vakken

= Basisdeel

Organisatie Bouwproces +
Bouwgeschiedenis

+

Specialistische vakken

= Profieldeel

Profiel Restauratie Discipline

=

NCE-BRANCHEDIPLOMA
(BBL-niveau 4)

+

Nederlands, Engels, Rekenen,
Loopbaan en Burgerschap

+

Keuzedelen:

- Bijvoorbeeld: Duurzaamheid
in de Restauratie
-

=

MBO DIPLOMA
(BBL-niveau 4)

KWALITEIT IN VAKMANSCHAP

**Kwaliteit is een belangrijk aspect
binnen het restauratievak.**

Daarom borgt het NCE in alle
nieuwe restauratieopleidingen
de uitvoeringsrichtlijnen van de
Stichting Erkende Restauratiekwaliteit
Monumentenzorg (ERM). De NCE-
opleidingen worden daarom ook
binnen alle ERM-richtlijnen als een
goede invulling voor de scholingseisen
geaccepteerd. Een NCE-diploma heeft
dus aantoonbare meerwaarde voor
ERM-erkende bedrijven.

Arjan Pret,
oud-student Specialist
Restauratie Timmeren en
voorman Burgy Bouwbedrijf,
Leiden:

*“Door de opleiding kan je veel
betere keuzes maken en
beter overleggen met
opdrachtgevers.”*

Doelgroep

Deze opleiding is bedoeld voor allround opgeleide timmermannen en metselaars, die graag werken aan historische gebouwen en die op zoek zijn naar verdieping van hun vakkennis. Deze opleiding is door het NCE ontwikkeld in samenspraak met de Vakgroep Restauratie, de Vereniging Timmerwerk Restauratie en Gebouwschil Nederland. Deze opleiding sluit dus perfect aan bij de wensen van restauratiebedrijven.

Perspectief

Met de opleiding Specialist Restauratie Timmeren/Metselen kun je doorgroeien naar de functie van gespecialiseerd restauratietimmerman of restauratie-metselaar en/of (meewerkend) voorman.

Praktisch én theoretisch

Het niveau van de theorie in de opleiding Specialist Restauratie Timmeren/Metselen mag pittig genoemd worden. Vakken zoals Bouwgeschiedenis en Organisatie Bouwproces komen in het basisdeel aan bod en vormen belangrijke thema's voor de restauratievakman, die tenslotte altijd werkt in een historische omgeving. In het profieldeel wordt gedegen ingegaan op onderwerpen als reparatietechnieken, materiaalgebruik in de restauratie, bijzondere constructies, aanverwante vakdisciplines en duurzaamheid.

Specialist Restauratie Timmeren/Metselen

Martijn du Prie,
directeur du Prie Bouw
en Ontwikkeling, Leiden:

*“De opleiding Specialist
Restauratie Timmeren/Metselen
is een aanrader! Het is
noodzakelijk om de kennis
van restaureren in stand
te houden.”*

Twee varianten

De opleiding wordt aangeboden in twee varianten, de volledige MBO-4 opleiding en de brancheopleiding.

Bij de volledige MBO-variant volgt de student zowel de restauratievakken als de generieke vakken (Nederlands, Engels, rekenen, loopbaan en burgerschap) en een keuzedeel. Deze opleidingsvariant wordt afgesloten met een MBO-4 diploma. Deze variant is te volgen in Arnhem/Doetinchem. De restauratievakken (Bouwgeschiedenis, Organisatie Bouwproces en het profieldeel Restauratie Timmeren of profieldeel Restauratie Metselen) worden in Arnhem bij het GRC gegeven. De generieke vakken en het keuzedeel worden in Doetinchem bij het Graafschap College gegeven.

Bij de branchevariant volgt de student alleen de restauratievakken. Deze opleidingsvariant wordt afgesloten met een NCE-branchediploma. De branche-variant wordt gegeven in Arnhem bij het GRC en op een tweede locatie elders in Nederland.

BASISINFORMATIE

MBO-4 NIVEAU

Locatie Arnhem/Doetinchem (zowel volledige MBO-opleiding als brancheopleiding). **Tweede locatie** in overleg met bedrijven en scholen (alleen brancheopleiding): n.t.b.

Start september 2020.

Duur Arnhem: één of twee avonden per week gedurende twee schooljaren (dit is afhankelijk van de keuze voor de volledige MBO-opleiding of de brancheopleiding).

Tweede locatie: twee dagdelen (middag + avond) per week gedurende één schooljaar.

Lesdag n.t.b.

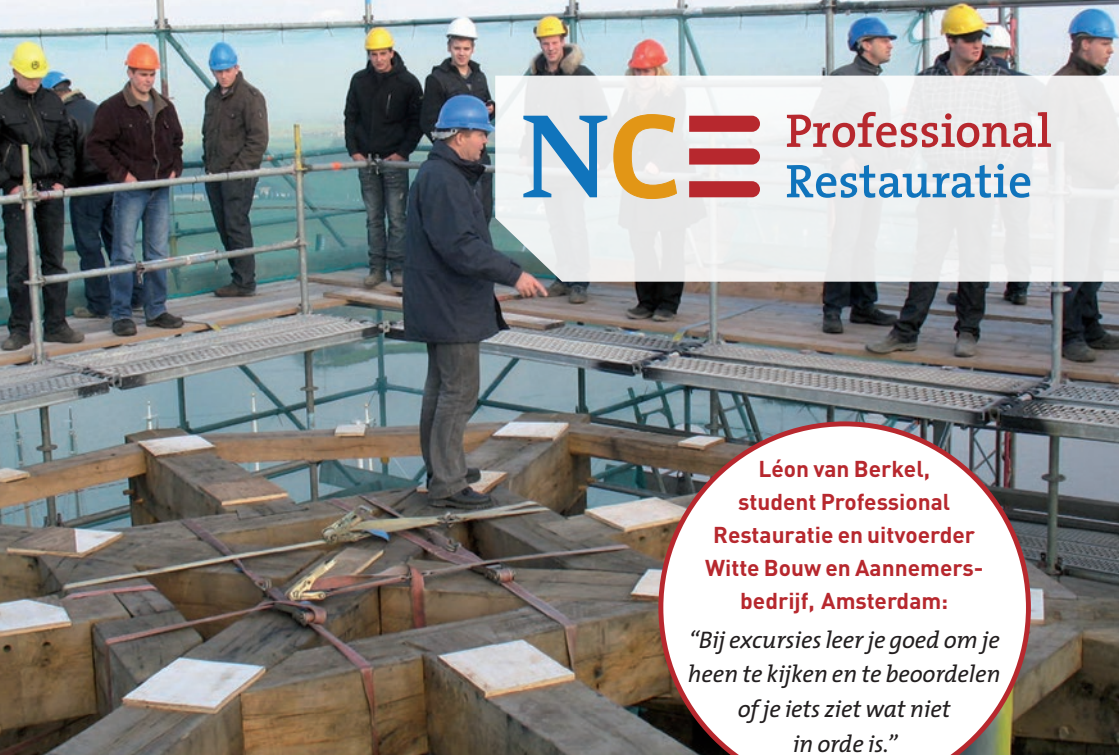
Instroomniveau allround timmeren of metselen niveau 3 of gelijkwaardig door werkervaring.

Richtprijs € 3.850,- exclusief BTW. Deze prijs geldt voor zowel de volledige MBO-4 opleiding als voor de brancheopleiding.

Let op 1: Bij de volledige MBO-4 opleiding dien je tevens rekening te houden met het schoolgeld van ca. € 600,- per jaar.

Let op 2: Niet inbegrepen zijn de kosten voor lesmaterialen voor de generieke vakken en het verplichte keuzedeel, eventuele excursies, maaltijden en mogelijke andere extra zaken.

De meest actuele informatie is te vinden op onze website www.erfgoedopleidingen.nl onder NCE-opleidingen.

NCE Professional Restauratie

**Léon van Berkel,
student Professional
Restauratie en uitvoerder
Witte Bouw en Aannemers-
bedrijf, Amsterdam:**

*“Bij excursies leer je goed om je
heen te kijken en te beoordelen
of je iets ziet wat niet
in orde is.”*

Doelgroep

De opleiding is bedoeld voor een gevarieerde doelgroep van verschillende opleidingsniveaus (MBO-HBO-universitair) en biedt technisch inhoudelijke verdieping voor onder andere:

- Medewerkers monumentenzorg en/of toezicht & handhaving bij de overheid of regionale uitvoerings-/omgevingsdienst.
- Medewerkers van architecten- en adviesbureaus.
- Monumentenwachters.
- Medewerkers van (restauratie) bouw-bedrijven (bijv. werkvoorbereider, calculator, projectleider, leidinggevend op de bouwplaats).

De opleiding biedt volop mogelijkheden om de volgende stap te zetten in de restauratiewereld.

Perspectief

Met de opleiding Professional Restauratie ben je toegerust op het begeleiden van restauratieprojecten, het adviseren van eigenaren van monumenten, het opstellen van plannen voor onderhoud of restauratie, het uitvoeren van werkvoorbereiding of calculaties en het regelen van vergunningen en subsidies. Ook het handhaven en toezicht houden op vergunningen en uitvoeringsvoorwaarden komen in de opleiding ruimschoots aan de orde. Je rondt de opleiding af met een NCE-branchediploma.

Praktisch én theoretisch

In de opleiding wordt veel aandacht besteed aan historische constructies, de gebruikte materialen, afwerking en uitvoeringsricht-

Professional Restauratie

lijnen. Hierbij komen ook de juiste methoden en gereedschappen aan de orde. Het kennen en herkennen van bouwstijlen wordt bij het vak Bouwgeschiedenis geleerd. Het documenteren en opnemen van bouwsporen en gebreken is een belangrijk onderdeel van de opleiding. Dit wordt onder meer geoefend door het opmeten en schetsen in de praktijk. Tot slot wordt aandacht besteed aan wet- en regelgeving in de monumentenzorg.

Tijdens het uitvoeren van een aantal projecten in de praktijk leer je de vereiste kerntaken en competenties. Een beperkt aantal projecten wordt binnen de opleiding gezamenlijk uitgevoerd. De overige projecten komen uit je eigen werkomgeving.

BASISINFORMATIE

MBO-4 NIVEAU

Locatie Amersfoort.

Start september 2020.

Duur 1 dag per week gedurende twee schooljaren.

Lesdag vrijdag van 8:30 tot 16:00 uur.

Instroomniveau MBO, HBO of universitair niveau richting techniek of bouw.

Richtprijs € 5.950,- exclusief BTW.

Let op: Niet inbegrepen zijn de kosten voor eventuele excursies, maaltijden en mogelijke andere extra zaken. Deze opleiding wordt alleen aangeboden als NCE-brancheopleiding.

De meest actuele informatie is te vinden op onze website www.erfgoedopleidingen.nl onder NCE-opleidingen.

Doelgroep

Het NCE ontwikkelt momenteel een nieuwe opleiding Erfgoed Schilderen. De opleiding is bedoeld voor onderhoudsschilders (zij-instromers en vaklieden), die in hun dagelijkse werk regelmatig te maken hebben met monumenten en graag hun vakkennis willen verdiepen om op een goede manier mede te onderhouden. Centraal in de opleiding staat de uitvoeringsrichtlijn voor historisch schilderwerk (URL 4009).

Perspectief

Met de opleiding Erfgoed Schilderen heb je kennis van het instandhouden van monumenten. Bij je werkzaamheden volg je niet alleen het bestek, maar je leert ook zelf na te denken over hoe een monument het beste in stand kan worden gehouden.

Hans Wolters,
directeur Wolters
Vastgoedonderhoud, Deventer
en voorzitter Onderhoud NL
Restauratieschilders:

*"Vakmensen met 'passie' opleiden tot erfgoed schilder is van onschatbare waarde voor het behoud van ons cultuur historisch erfgoed.
#Schildereniseenvak"*

Erfgoed Schilderen

* Wijziging: de opleiding Erfgoed Schilderen wordt aangeboden als een modulaire opleiding met een basisdeel en een profieldeel.

Praktisch én theoretisch

In de opleiding Erfgoed Schilderen is in het profieldeel veel aandacht voor Resultaatgericht Samenwerken (RSG), ondergronden en schadebeelden, verfsystemen, voorbereiding en planning van de werkzaamheden, glas en aanverwante disciplines. Theorie en praktijk komen beide uitgebreid aan bod. De lesstof is verdeeld in een theoriedeel en een praktijkdeel. In het vakboek wordt de theorie behandeld en in het werkboek staan de opdrachten. In het basisdeel worden de vakken Bouwgeschiedenis en Organisatie Bouwproces behandeld.

BASISINFORMATIE

MBO-4 NIVEAU

Locatie Zutphen (bij de Schildersvakopleiding).

Startdatum naar verwachting september 2020.

Duur ca. 36 dagen, verspreid over één schooljaar.

Lesdag n.t.b.

Instroomniveau MBO-niveau 3 schilderen met minimaal 3 jaar ervaring in onderhoudsschilderwerk.

Richtprijs n.t.b.

De meest actuele informatie is te vinden op onze website www.erfgoedopleidingen.nl onder NCE-opleidingen.

Doelgroep

De opleiding Restauratie Leidekker & Loodgieter biedt voor leidekkers en loodgieters met passie voor het in stand houden van monumenten, de mogelijkheid om hun vakkennis verder te verdiepen en uit te breiden. Het eigen maken van vakkennis door studie is van belang om te kunnen restaureren volgens de huidige restauratie-eisen.

Deze opleiding is door het NCE ontwikkeld in samenspraak met de Nederlandse Vereniging van Leidekkers (NVVL) en GAan in de Bouw, een organisatie die vakmensen opleidt in de gespecialiseerde aannemerij. De Uitvoeringsrichtlijnen voor historische

leidaken (URL 4010) en metalen dakbedekkingen en goten (URL 4011) vormen een integraal onderdeel van het lesmateriaal. Deze opleiding sluit dus perfect aan bij de huidige restauratiepraktijk en de wensen van restauratieleidekkers en -loodgieters.

Perspectief

Met dit diploma kun je doorgroeien naar de functie van gespecialiseerd restauratieleidekker en restauratieloodgieter met de mogelijkheid om na deze opleiding door te groeien naar projectleider. Ook biedt deze opleiding aansluiting op de opleiding Professional Restauratie (MBO-4 niveau).

Restauratie Leidekker & Loodgieter

Praktisch én theoretisch

De opleiding Restauratie Leidekker & Loodgieter wordt op MBO-3 niveau gegeven en bestaat uit een basisprofiel, bestaande uit de modules Organisatie Bouwproces en Bouwgeschiedenis, een profieldeel, bestaande uit de modules Restauratie Leidekker en Restauratie Loodgieter en een serie werktaken.

In het basisdeel leer je o.a. over monumentenzorg, historische bouwtechniek, uitvoeringsrichtlijnen en het samenwerken met andere vakdisciplines. In de modules van het profieldeel, Restauratie Leidekker en Restauratie Loodgieter, leer je de vakinhoudelijke kennis om historisch verantwoord en technisch goed werk af te leveren. Met de werktaken leer je daadwerkelijk in de praktijk brengen wat je in de lessen hebt geleerd.

Chris Pronk,
bedrijfsleider Pronk
Leidekkers, Warmenhuizen
en NVVL-lid:

“Deze nieuwe NCE-opleiding geeft leidekkers en loodgieters een bredere kijk en besef van de historie van monumenten.”

BASISINFORMATIE

MBO-3 NIVEAU

Locatie Amersfoort. In volgende jaren kan de opleiding ook op andere plaatsen georganiseerd worden.

Startdatum Februari 2020.

Duur Twee jaar, 5 maanden per lesjaar. In het eerste lesjaar worden de lessen eenmalig gegeven in de periode van februari t/m juni 2020. In het tweede schooljaar vinden de lessen plaats in de winterperiode van november 2020 t/m maart 2021.

Lesdag n.t.b.

Instroomniveau Allround dakdekken (bijv. pannendak of metalen dak) niveau MBO-2 of gelijkwaardig door werkervaring.

Richtprijs € 3.850,- (excl. BTW)

Let op: Niet inbegrepen zijn de kosten voor eventuele excursies, maaltijden en mogelijke andere extra zaken.

De meest actuele informatie is te vinden op onze website www.erfgoedopleidingen.nl onder NCE-opleidingen.

**Willard van Reenen,
Van Reenen Bouwhistorie
en NCE-docent:**

“De lessen volgen de typologie van gebouwen. Ook staan we uitgebreid stil bij het herkennen van bouwsporen in metsel- en timmerwerk en hoe je daar in de praktijk van het restaureren mee om moet gaan.”

Doelgroep

In het basisdeel worden twee vakken behandeld: Bouwgeschiedenis en Organisatie Bouwproces. Beiden zijn belangrijke basisvakken voor restauratiespecialisten vanaf MBO-niveau 3 en 4.

Bouwgeschiedenis

In de praktijk van het restaureren van historische gebouwen is kennis van bouwgeschiedenis onontbeerlijk. Elk gebouw, groot of klein, heeft een verhaal. Voor het onderhoud, restaureren en herbestemmen moet rekening worden gehouden met de geschiedenis van een gebouw en het gebruik. Als specialist die werkt aan historische gebouwen moet je natuurlijk kennis hebben van de periode waaruit een gebouw stamt, van de bouwstijl en de materialen en technieken die zijn toegepast om zo

te kunnen komen tot een zorgvuldige invulling van onderhoud, restauratie en herbestemmen.

Organisatie Bouwproces

Voor restauratiespecialisten is het van belang om goed op de hoogte te zijn van het totale bouwproces. Het doel is niet alleen om te leren hoe het totale bouwproces in elkaar steekt, maar ook dat je goed kunt communiceren met alle andere partijen die betrokken zijn bij onderhoud en restauratie van ons bouwkundig erfgoed. Alle zaken die een rol spelen bij het organiseren van het bouwproces rond onderhoud en restauratie komen aan bod, van plan tot uitvoering. Ook de partijen die betrokken zijn bij de uitvoering, handhaving en toezicht komen uitgebreid aan bod in deze module.

Bouwgeschiedenis & Organisatie Bouwproces

Joep Grooten,
Zelfstandig ondernemer
en NCE-docent:

*“Het vak Organisatie Bouw-
proces verbreedt het blikveld
van vaklieden, waardoor
zij hun werk beter
kunnen doen.”*

Perspectief

Het basisdeel Bouwgeschiedenis & Organisatie Bouwproces kan los gevolgd worden en is een verplicht onderdeel van de opleiding Restauratie Glazenier, Inspecteur Gebouwd Erfgoed, Restauratie Rietdekken, Restauratie Voegen en Restauratie Leidekker & Loodgieter. Je sluit het basisdeel Bouwgeschiedenis & Organisatie Bouwproces af met een deelcertificaat. Dit deelcertificaat geeft je, samen met deelcertificaten voor de module(s) van je profieldeel (afhankelijk van je vakgebied bestaat je profieldeel uit één of twee modules) recht op een NCE-branchediploma.

BASISINFORMATIE

MBO-3/MBO-4 NIVEAU

Locatie Amersfoort.

Startdatum n.t.b. De module is ieder jaar te volgen.

Duur ca. 4 dagen, eventueel gesplitst over meerdere dagdelen.

Lesdag n.t.b.

Instroomniveau MBO-niveau 3 of 4.

Richtprijs n.t.b.

De meest actuele informatie is te vinden op onze website www.erfgoedopleidingen.nl onder NCE-opleidingen.

Doelgroep

In samenwerking met de Ondernemersvereniging van Glazeniers (OVG) ontwikkelt het NCE de opleiding Restauratie Glazenier. Glazeniers hebben een belangrijke verantwoordelijkheid om de toekomst van glas-in-lood en gebrandschilderde glazen te waarborgen. Ze werken met wereldberoemde oude beglazingen en conserveren, documenteren en restaureren deze. Enerzijds is het belangrijk om de praktische bouwфysische

principes van een beschermende beglazing te kennen, anderzijds zijn de ethische uitgangspunten, verbonden aan het verantwoord behandelen van museale en monumentale glazen, net zo belangrijk. Vanuit deze verantwoordelijkheid wordt de opleiding Restauratie Glazenier ontwikkeld.

Perspectief

Het profieldeel Restauratie Glazenier bestaat uit meerdere modules, die los te volgen zijn. Je sluit iedere module af met een deelcertificaat. Samen met het basisdeel Bouwgeschiedenis & Organisatie Bouwproces vormt het profieldeel de brancheopleiding Restauratie Glazenier. De deelcertificaten voor alle onderdelen samen geven recht op het NCE-branchediploma Restauratie Glazenier.

Restauratie Glazenier

Praktisch én theoretisch

Het profieldeel omvat theoriedagen en praktijkdagen, waarin specifieke restauratievaardigheden worden geoefend.

**Ellen van der Leeden,
Lux Nova, OVG-lid
en NCE-projectleider:**

*“Studenten leren onder andere
wat er gebeurt op de bouwplaats,
bouwgeschiedenis specifiek voor
glas en de werking van de
Restauratieladder.”*

BASISINFORMATIE

MBO-4 NIVEAU

Locatie n.t.b.

Startdatum naar verwachting
september 2020.

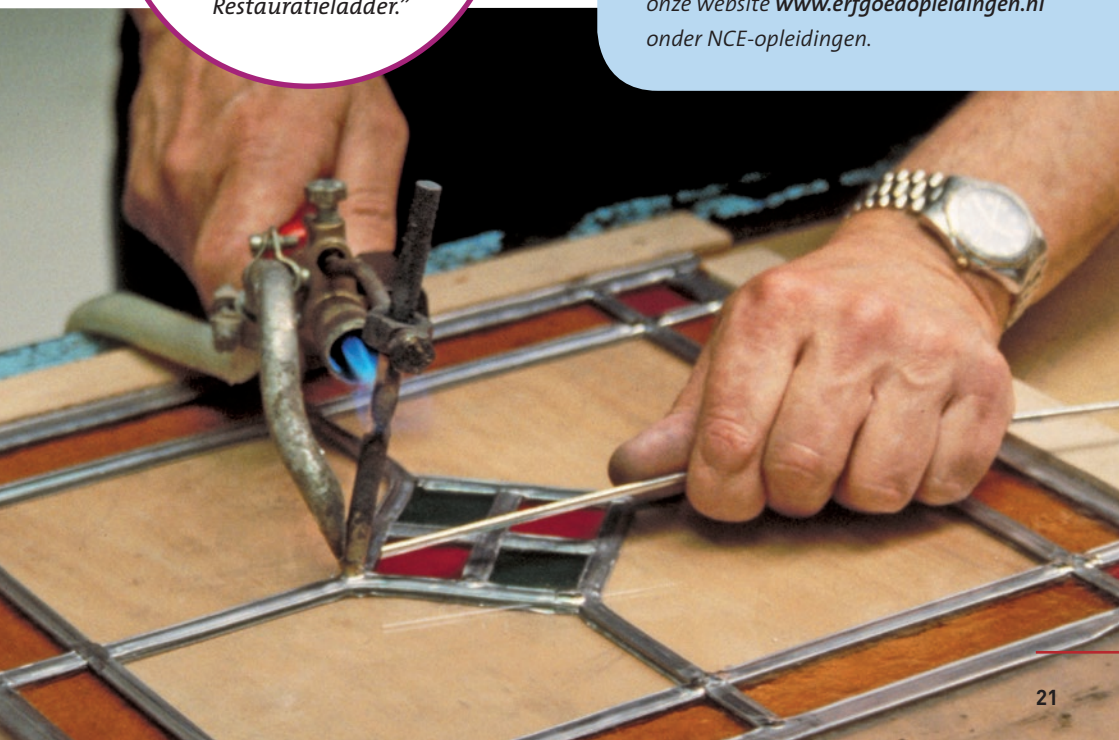
Duur n.t.b.

Lesdag n.t.b.

Instroomniveau MBO-4 Creatief Vakman
met enkele jaren werkervaring.

Richtprijs n.t.b.

De meest actuele informatie is te vinden op
onze website www.erfgoedopleidingen.nl
onder NCE-opleidingen.

Doelgroep

In samenwerking met Monumentenwacht NL ontwikkelt het NCE de opleiding Inspecteur Gebouwd Erfgoed. Deze opleiding is bedoeld voor beginnende monumentenwachters en voor inspecteurs van bouwkundige adviesbureaus. De rode draad in de opleiding is goed leren kijken. Het gaat niet alleen om het herkennen van het materiaal, maar ook om het herkennen van schadepatronen en het bepalen van de conditie van het monument aan de hand van normen die worden gesteld aan de gebouwde omgeving, waaronder de URL 2005 voor gebouwinspecties.

Perspectief

Het profieldeel Inspecteur Gebouwd Erfgoed op MBO-4 niveau bestaat uit meerdere modules, die los te volgen zijn. Je sluit iedere module af met een deelcertificaat. Naast het profieldeel volg je ook het basisdeel Bouwgeschiedenis & Organisatie Bouwproces. De deelcertificaten voor alle onderdelen samen geven recht op het NCE-branchediploma Inspecteur Gebouwd Erfgoed.

Inspecteur Gebouwd Erfgoed

Praktisch én theoretisch

Het profieldeel omvat theoriedagen en praktijkdagen, waarin specifieke restauratievaardigheden worden geoefend.

Joop Jansen,
NCE-projectleider
en bedrijfsleider
Monumentenwacht Utrecht:

*“Belangrijk voor een
inspecteur: als je kijkt,
moet je ook wat zien.”*

BASISINFORMATIE

MBO-4 NIVEAU

Locatie n.t.b.

Startdatum september 2020.

Duur ca. 14 dagen, verspreid over meerdere modules.

Lesdag n.t.b.

Instroomniveau MBO-3 richting bouw of techniek met 2 jaar werkervaring in het onderhouden en restaureren van monumenten en een brede interesse voor de instandhouding van monumenten.

Richtprijs n.t.b.

De meest actuele informatie is te vinden op onze website www.erfgoedopleidingen.nl onder NCE-opleidingen.

Doelgroep

In overleg met de Vakfederatie Rietdekkers en het Rietdekkersgilde ontwikkelt het NCE de opleiding Erfgoed Rietdekken. De opleiding is bestemd voor allround opgeleide rietdekkers, die regelmatig werkzaam zijn in de monumentenzorg en zich de specifieke

aspecten van dit vakgebied eigen willen maken. De opleiding richt zich o.a. op de kwaliteit van riet (proeven doen en meten), de URL 4004, constructies en bouwfysica, brandgevaarlijke activiteiten en het oefenen van speciale technieken, zoals toepassing van riet bij molenrompen.

Perspectief

Je sluit het profieldeel af met een deelcertificaat. Naast het profieldeel volg je ook het basisdeel Bouwgeschiedenis & Organisatie Bouwproces. De deelcertificaten voor de beide onderdelen geven recht het NCE-branchediploma Erfgoed Rietdekken.

Erfgoed Rietdekken

Praktisch én theoretisch

In het profieldeel Erfgoed Rietdekken worden zaken behandeld, die afwijken van de nieuwbouw. Gebaseerd op de URL 4004 Riet (daken – wanden – molens) worden speciale technieken en historische details behandeld. De lesdagen zijn gevuld met korte introducties en verwerkingsopdrachten en het oefenen van specifieke vaardigheden. De projecten komen uit je eigen werkomgeving.

BASISINFORMATIE

MBO-3/MBO-4 NIVEAU

Locatie Nijkerk.

Startdatum n.t.b.

Duur ca. 3 dagen.

Lesdag n.t.b.

Instroomniveau Vakdiploma Rietdekker.

Richtprijs n.t.b.

De meest actuele informatie is te vinden op onze website www.erfgoedopleidingen.nl onder NCE-opleidingen.

**Joost Kreuger,
technisch adviseur
Vakfederatie Rietdekkers:**

“Investeren in opleiden is een investering voor de deelnemer, het bedrijf en de toekomst van cultureel erfgoed!”

Doelgroep

Is het je passie om voegwerk te verrichten aan historische gebouwen en ben je er aan toe om je vakkennis te verdiepen? Dan is de opleiding Restauratie Voegen iets voor jou. De NCE opleiding Restauratie Voegen is door het Nationaal Centrum Erfgoedopleidingen ontwikkeld in samenspraak met de branche-organisaties Gebouwschil Nederland en Stichting Voeggarant. Deze opleiding sluit dus goed aan op de wensen van het werkveld.

Perspectief

Het profieldeel Restauratie Voegen bestaat uit ca. 3 modules, die los te volgen zijn. Je sluit iedere module af met een deelcertificaat. Naast het profieldeel volg je ook het basisdeel Bouwgeschiedenis & Organisatie Bouwproces. De deelcertificaten voor alle onderdelen samen geven recht op het NCE-branche-diploma Restauratie Voegen.

Met dit diploma kun je aan de slag als restauratievoeger. Ook biedt deze opleiding aansluiting op de opleiding Specialist Restauratie Metselen of de opleiding Professional Restauratie (beide op MBO-4 niveau).

Restauratie Voegen

Praktisch én theoretisch

In het profieldeel Restauratie Voegen wordt voor een belangrijk deel aandacht besteed aan het herkennen van schadebeelden. Hoe ontstaat schade en hoe moet het worden hersteld? Ook het op de juiste wijze verwijderen van voegen en de juiste samenstelling van de voegmortel komen uitgebreid aan bod. Tijdens de opleiding wordt veel geoefend in het aanbrengen van bijzonder voegwerk en is er aandacht voor nazorg en oplevering.

Marc Bohle,
Marc Bohle Gevelwerken,
Amsterdam en bestuurslid
Gebouwschil Nederland:

“Monumentale restauratie is een bijzonder vak, het opleiden van (jonge) mensen is daarom noodzaak voor het behoud van ons erfgoed, met kennis en kunde!”

BASISINFORMATIE

MBO-3 NIVEAU

Locatie n.t.b.

Startdatum n.t.b.

Duur ca. 25 dagen.

Lesdag n.t.b.

Instroomniveau Voegen MBO-2 of gelijkwaardig door werkervaring.

Richtprijs n.t.b.

De meest actuele informatie is te vinden op onze website www.erfgoedopleidingen.nl onder NCE-opleidingen.

NCE Hovenier Historisch Groen

Doelgroep

Ben jij allround hovenier en heb je behoefte aan meer kennis om in het historisch groen te werken? Kies dan voor de opleiding Hovenier Historisch Groen. De opleiding is tot stand gekomen in samenwerking met de Stichting Kennis Groen Erfgoed (SKGE). Deze stichting vertegenwoordigt het Gilde van Tuinbazen en de Vereniging van Erfgoedhoveniers. De opleiding staat in het teken van het leren kijken naar en herkennen van historische

groenstructuren. Ook wordt er onder andere kennis opgedaan van oude plant- en boomsoorten, materialen, tuinarchitectuur, landschapstijlen en de geschiedenis van het hoveniersvak. Met de opgedane kennis kan de hovenier beter de plannen voor onderhoud en restauratie van historisch groen in de praktijk uitvoeren.

Perspectief

De opleiding Hovenier Historisch Groen bestaat uit 8 modules. Je sluit iedere module af met een deelcertificaat. De deelcertificaten voor alle onderdelen samen geven recht op het NCE-branchediploma Hovenier Historisch Groen.

Hovenier Historisch Groen

Praktisch én theoretisch

Theorie en praktijk komen beide uitgebreid aan bod. In iedere module wordt de lesstof interactief aangeboden en gaan de studenten zoveel mogelijk op locatie in historische tuinen en parken hun vaardigheden oefenen.

**Ruurd en
Deyke van Donkelaar,
Van Donkelaar groenadvies
en NCE-projectleiders:**

“Het is belangrijk om te leren kijken naar het verhaal van een historische groene plek en je af te vragen waarom iets staat zoals het er staat, vóórdat de schop de grond in gaat.”

BASISINFORMATIE

MBO-4 NIVEAU

Locatie n.t.b.

Startdatum 2021.

Duur ca. 31 dagen verdeeld over 8 modules, verspreid over meerdere jaren.

Lesdag n.t.b.

Instroomniveau Hovenier MBO-niveau 2 of 3 met ca. 2 jaar ervaring in het onderhoud van groen.

Richtprijs n.t.b.

De meest actuele informatie is te vinden op onze website www.erfgoedopleidingen.nl onder NCE-opleidingen.

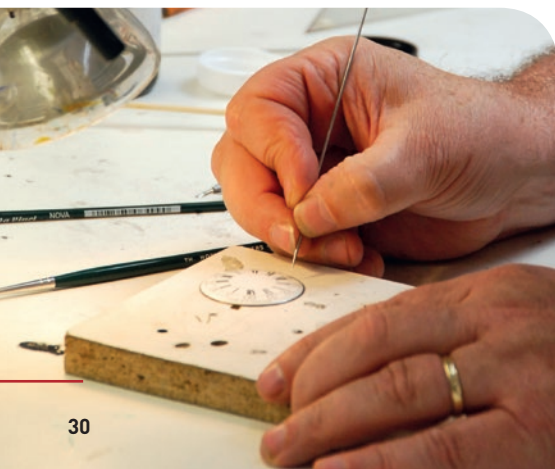
Doelgroep

Sinds de invoering van het Restauratoren Register is er onder restauratoren van roerend erfgoed meer behoefte aan bij- en nascholing, zowel op gebied van wetenschappelijke kennis als praktische vakvaardigheden. Het NCE voorziet in deze behoefte met opleidings-

modules voor Restauratoren Roerend Erfgoed, die worden ontwikkeld in samenwerking met Restauratoren NL, Het Restauratieconvergent en Art Restorers Association Nederland.

Perspectief

Bij het NCE kunnen restauratoren 10 bij- en nascholingsmodules volgen. Iedere module wordt afgesloten met een certificaat. Met NCE-certificaten kun je voor de registratie in het Restauratoren Register aantoonbaar maken dat je actief je vakkennis bijhoudt.

Restaurator Roerend Erfgoed

Praktisch én theoretisch

Deelnemers van meerdere vakgebieden volgen gezamenlijk lessen over discipline- overstijgende thema's, wat een stevige theoretische en praktische basis oplevert. Uiteenlopende onderwerpen komen aan bod, zoals toekomstig ondernemerschap, restauratie-ethiek, kunst- & cultuurgeschiedenis, natuurwetenschappen & chemie en verpakken, vervoeren & verzekeren.

**Renate Postma,
Goed Restaureren en
secretaris ARA Nederland:**

"Het Restauratoren Register werkt met een puntensysteem. Punten kun je onder meer 'verdienen' door het volgen van cursussen en bijscholing. Wat mooi dat dit in de toekomst bij het NCE kan!"

BASISINFORMATIE

MBO-4 NIVEAU

Locatie n.t.b.

Startdatum 2021.

Duur 10 modules van 3 tot 6 dagen per stuk, verdeeld over meerdere jaren.

Lesdag n.t.b.

Instroomniveau n.t.b.

Richtprijs n.t.b.

De meest actuele informatie is te vinden op onze website www.erfgoedopleidingen.nl onder NCE-opleidingen.

De NCE-docenten

De NCE-docenten brengen een jarenlange ervaring in de restauratiewereld met zich mee, een voorwaarde om het restauratievakmanschap over te dragen aan een nieuwe generatie restauratievaklieden.

Vakmanschap en didactiek

Voor wat betreft de didactische vaardigheden brengt de een meer ervaring mee dan de ander, maar allemaal worden ze jaarlijks tijdens een dag boordevol didactiek ondergedompeld in de kennis over lesgeven. Daarnaast biedt coördinator uitvoering en door de wol geverfde docent Joop Jansen het eerste halfjaar intensieve ondersteuning aan de kersverse docenten.

**NCE-docent en
Monumentenwachter in
Gelderland Wilfred Mengerink:**

“De studenten Professional Restauratie leren gebreken te constateren, reparaties uit het verleden beoordelen en bepalen of moet worden ingegrepen of niet. Precies volgens de restauratieladder van de ERM.”

BOUWGESCHIEDENIS – module basisdeel

Docenten Ernest Kurpershoek, Roderick Nijenhuis, Lammert van Hemert.

ORGANISATIE BOUWPROCES – module basisdeel

Docenten John van den Heuvel, Annemarieke van der Beek en Joep Grooten.

RESTAURATIE TIMMEREN/METSELEN – module profieldelen

Docenten Gert Tutert, Lammert van Hemert, Ole Streumer, Joop Jansen, Wilfred Mengerink, René Bussink, Louis Gerdessen.

PROFESSIONAL RESTAURATIE – reguliere opleiding

Docenten Joop Jansen, Klaas Boeder, John van den Heuvel, Willard van Reenen.

Op de foto een groot deel van de NCE-docenten tijdens de docenten kick-off van het nieuwe schooljaar in september 2019.

Van links naar rechts:
Ernest Kurpershoek, John van den Heuvel,
Willard van Reenen, Roderick Nijenhuis,
Joop Jansen, Annemarieke van der Beek,
Ole Streumer, Louis Gerdessen,
Joep Grooten, Lammert van Hemert
en Wilfred Mengerink.

De mensen achter het NCE

Samenwerking blijkt de sleutel tot succes om het (restauratie)vakmanschap te behouden.

Samenwerking

Het NCE-bestuur, de leden van de Raad van Advies, het Comité van Aanbeveling, onze samenwerkingspartners, de projectleiders en het NCE-team zetten zich gezamenlijk in om nieuwe opleidingen te ontwikkelen en te organiseren, de instroom in de bouw en restauratie te vergroten en het imago van bouwberoepen en vakmanschap te verbeteren.

BESTUUR STICHTING NCE

Voorzitter – Flip van de Burgt (*Vakgroep Restauratie*)

Secretaris – Wim van der Maas (*Platform Gespecialiseerde Aannemers in de Restauratie*)

Lid – Harry Klunder (*Vereniging Timmerwerk Restauratie*)

**Erik Colijn, directeur
BouwSchool Breda:**

“Restauratie is zo’n belangrijk vak. De kennis over hoe er honderden jaren geleden gebouwd werd, mag niet verloren gaan; ons erfgoed moet in originele staat blijven.”

NATIONAAL CENTRUM ERFGOEDOPLEIDINGEN

BETROKKEN BRANCHEGROEPEN

- Aannemers Federatie Nederland
- Art Restorers Association Nederland
- GAan in de Bouw
- Gebouwschil Nederland
- Gilde van Tuinbazen
- Monumentenwacht NL
- Nederlands Gilde van Kunst-, Sier- en Restauratiesmeden
- Nederlandse Vereniging van Leidekkers
- Nederlandse Vereniging van Molenmakers
- OnderhoudNL Restauratieschilders
- Ondernemersvereniging van Glazeniers
- Restauratieconvergent
- Restauratie Opleidingsprojecten Nederland
- Rietdekkersgilde
- Stichting Kennisontwikkeling Groen Erfgoed
- Stichting Voeggarant
- Vakfederatie Rietdekkers
- Vakgroep Restauratie
- Vereniging Adviesbureaus Monumentenzorg
- Vereniging van Architecten Werkzaam in de Restauratie
- Vereniging Restauratie Noord
- Vereniging Restauratie Steenhouders
- Vereniging Restauratoren Nederland
- Vereniging Timmerwerk Restauratie
- Vereniging van Erfgoedhoveniers

COMITÉ VAN AANBEVELING

- **Willemijn Maas** (*voorzitter Nationaal Restauratiefonds*)
- **Maxime Verhagen** (*voorzitter Bouwend Nederland*)
- **Friso de Zeeuw** (*emeritus hoogleraar Gebiedsontwikkeling, TU Delft*)

Fotocredits

Voor het ter beschikking stellen van het beeldmateriaal in deze publicatie bedanken wij onze partners, By Lilian (Pronk Bouw), Ruurd van Donkelaar, Ellen van der Leeden, Mirjam ten Hove, Fred Oosterhuis, Thielo Gielis, Remco Ockhuijsen (Restauratie Center), Renate Postma en Klaas Boeder.

SAMENWERKINGSPARTNERS

- Bouwmensen Amsterdam
- Bouwmensen Zuid-West, Goes
- BouwSchool Breda
- Gelders Restauratie Centrum, Arnhem
- Graafschap College, Doetinchem
- Nationaal Restauratie Centrum, Amersfoort
- ROC Scalda, Middelburg
- ROC van Amsterdam
- ROC Aventus, Zutphen
- Schildersvakopleiding Zutphen
- Stichting Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg, Gouda

NATIONAAL CENTRUM
ERFGOEDOPLEIDINGEN

NCE, de spil van het erfgoed- en restauratie- onderwijs in Nederland:

- Ontwikkelt i.s.m. brancheverenigingen NCE-opleidingen voor 11 restauratiedisciplines.
- Organiseert de NCE-opleidingen op locatie in heel Nederland i.s.m. bedrijven en scholen.
- Geeft een uniek overzicht van alle erfgoed- en restauratieopleidingen en -cursussen.
- Is gevestigd in Klooster Onze Lieve Vrouw Ter Eem in Amersfoort.